

Список використаних джерел

1. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Наково-методичних рекомендацій з питань підготовки та

призначення судових експертиз та експертних досліджень : наказ Міністерства України від 08.10.1998 р. № 53/5 (зі змін та допов.). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98> (дата звернення: 20.02.2021).

D. Davydenko,

Candidate of Economic Sciences, Senior Researcher, National Scientific Center
«Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute», Kharkiv, Ukraine,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9124-9511>, e-mail: davidenko.dasha@ukr.net

CONCERNING THE NEED TO DEVELOP A METHOD OF DETERMINING THE ECONOMIC EFFICIENCY OF FORENSIC EXAMINATIONS IN THE ASPECT OF COURT MAKING RETURN RETURNS

Abstract. *The need to solve the question of the lack of approaches to determining the economic efficiency of forensic examinations in view of the decision to refund to the national budget is considered, which will allow to strengthen the interaction of the court, executive bodies and forensic expert institutions, comprehensively assess the activities of each participant and identify ways to improve their effectiveness. To determine economic efficiency, it is proposed to use an integrated taxonomic indicator, which will help to qualitatively assess the level of efficiency by economic indicators and promptly respond to changes in its components.*

Keywords: *methodology, forensic examination, economic efficiency, state budget, integrated indicator.*

Анотація. *Розглянуто необхідність вирішення питання відсутності підходів до визначення економічної ефективності судових експертиз з огляду на прийняття рішень щодо повернення коштів до бюджету країни, що дасть змогу посилити взаємодію суду, виконавчих органів та експертних установ, комплексно оцінити заходи впливу кожного учасника процесу та визначити шляхи підвищення їх результативності.*

Ключові слова: *методика, судова експертиза, економічна ефективність, Державний бюджет, інтегральний показник.*

Аннотация. *Рассмотрена необходимость решения вопроса об отсутствии подходов к определению экономической эффективности судебных экспертиз с учётом принятия решений по возврату средств в бюджет страны, что позволит усилить взаимодействие суда, исполнительных органов и экспертных учреждений, комплексно оценить меры влияния каждого участника процесса и определить пути повышения их результативности.*

Ключевые слова: *методика, судебная экспертиза, экономическая эффективность, Государственный бюджет, интегральный показатель.*

The issue of determining the economic efficiency of forensic examinations in terms of court decisions on the return of funds to the state budget should begin with the formation of an opinion on its place in the system of expert support. The result of the proceedings is the court's decision through the procedure of evaluating the expert's opinion as evidence in court. Of course, the expert's conclusion is only one of many components of evidence and is not an exclusive procedural document, but in the context of the study to determine the economic efficiency of forensic examination, it is proposed

to focus the analysis on the outcome of the case. For the sake of completeness of the researched process, it should be noted that the economic efficiency of forensic examinations is an indicator that should not be determined a priori based on court decisions, because the end result of any examination is a conclusion formed impartially by an expert. The ensuing trial does not have a direct impact on the effectiveness of the forensic examination. That is, the assessment of the economic efficiency of forensic examinations should not include the process of judicial review in general, let alone the penalties to the budget that may follow a court decision. But in terms of the specific subject of the study, it is proposed to consider the latter statement as an integral part of expert support through the prism of integrated interaction of expert institutions, courts and executive bodies. Thus, the evaluation of the effectiveness of forensic examinations is a system of indicators that provides an objective result in terms of the ratio of resources spent on expertise and revenues in the process. To date, in the system of expert institutions there are no methods [1] that allow to assess the economic efficiency in relation to the funds collected for its results to the state budget. However, this need is due to the need for effective differentiation of funds among all subjects of the Ministry of Justice of Ukraine.

Therefore, it is proposed to consider the process of evaluating economic efficiency systematically and comprehensively — the process of determining it will be an integral indicator, and therefore will include several components. The list of indicators is not exhaustive and has the ability to change interactively in accordance with the goal. Three groups of implementing indicators was proposed:

1. Estimation of the amount of resources that were identified as those that were not used for their intended purpose;
2. Estimation of the amount of resources returned to the budget;
3. Assessment of resources spent on examination.

Each of these groups has a set of indicators that includes a complete analysis necessary to determine the final integrated indicator. Making management decisions and assessing the impact of indicators on the effectiveness of forensic science requires finding the optimal set of criteria that will systematically assess the situation and give the opportunity to positively influence it.

Since, in the presented study it is necessary to accumulate a list of absolute and relative, qualitative and quantitative indicators to determine the effectiveness of forensic

examinations in terms of court decisions on budget refunds and in parallel to identify trends in this process, it is proposed to further use the taxonomic method of determining integrated indicator).

The taxonomic index constructed in this way synthetically characterizes changes in the value of the characteristics of the studied groups. It's more important advantage is that the researcher by this method deals with one synthetic feature, which shows the direction and scale of changes in the processes described by the set of source data.

The interpretation of this indicator is as follows: it takes a high value at higher values of stimulants and a low value — at low values of stimulants. That is, the closer the level of the relevant component is to 1, the more effective the forensic examination of the return of funds to the state budget. In addition, it is possible to assess which indicator reduces the efficiency, which, in turn, can influence the management of the relevant research processes.

Thus, the application of the method of taxonomic analysis (integrated indicator) to determine the economic efficiency of

forensic examinations in terms of court decisions on the return of funds to the state budget is a new technique in the scientific environment, which will not only determine the level of measures that shape the result. respond to changes in components. Further research on this issue is recommended to be associated with the selection of initial data for the relevant calculations for the formation of the Methodology, which will contribute to the formation of illustrative examples of application and help to get rid of any errors in cost-effectiveness. Calculation on real examples will allow to substantiate the appropriate development tools in more detail, to get rid of latent components, which may be insignificant for the resulting indicator in terms of the presented subject of study.

References

1. Uzahalennia sudovoi praktyky shchodo provedennia analizu ta vyvchennia okremykh problemnykh pytan pravozastosuvannia norm zakonu pro kryminalnu vidpovidalnist shchodo zlochyniv u sferi hospodarskoi diialnosti. URL: https://zib.com.ua/ua/print/74526uzagalnennya_sudovoi_praktiki_schodo_provedennya_analizu_ta_.html.

Л. М. Дереча,

кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник, вчений секретар

ННЦ «ІСІ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», м. Харків, Україна,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6044-2068>, e-mail: derecha@hniise.gov.ua

ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ НОВИХ ВИДІВ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ

Анотація. Розглянуто основні закономірності формування нових видів судових експертиз. Наведено перелік нових видів експертиз та експертних спеціальностей, включених за останні три роки до Переліку видів судових експертиз та експертних спеціальностей, за якими присвоюється кваліфікація судового експерта. Викладено перспективні напрями розроблення нових видів судових експертиз. Окреслено деякі проблеми щодо підготовки експертних кадрів за новими видами судових експертиз.

Ключові слова: судова експертиза, розвиток судових експертиз, род і вид судової експертизи, нові напрями досліджень.

Abstract. Basic regularities as to formation of new types of forensic examinations are considered. The list of new types of forensic examinations and expert specializations included in the List of types of forensic examinations and expert specializations for which qualification of a forensic expert can be obtained is provided. Perspective directions regarding the development of new types of forensic examinations are outlined. Some problems concerning training of expert personnel for new types of forensic examinations are demonstrated.

Keywords: forensic examination, development of forensic examinations, kind and type of forensic examination, new directions of researches.

Аннотация. Рассмотрены основные закономерности формирования новых видов судебных экспертиз. Приведён список новых видов экспертиз и экспертных специальностей, включённых за последние три года в Перечень видов судебных экспертиз и экспертных специальностей, по которым присваивается квалификация судебного эксперта. Изложены перспективные направления разработки новых видов судебных экспертиз. Очерчены некоторые

проблемы при подготовке экспертных кадров по новым видам судебных экспертиз.

Ключевые слова: судебная экспертиза, развитие судебных экспертиз, род и вид судебной экспертизы, новые направления исследований.

Формування нових видів судових експертиз зумовлено, насамперед, потребами судочинства, появою нових способів вчинення і приховування правопорушень, зростанням технічної оснащеності злочинців, що пов'язано з науково-технічним прогресом, розвитком економічного та соціально-політичного життя країни. Необхідність ефективної і швидкої адаптації судової та слідчої практики до нової кримінально-правової реальності призводить до появи нових способів і засобів використання спеціалізованих знань у процесі доказування.

Аналіз сучасної експертної практики свідчить про наявність проблем під час призначення та проведення судових експертиз, оскільки якісні зміни сучасної злочинної діяльності, які призводять до появи нових засобів учинення правопорушень, зумовлює появу нових, не досліджуваних раніше об'єктів та завдань експертного дослідження. Для вирішення таких завдань необхідно розширювати коло досліджень, задіюючи нові галузі знань, формувати нові види судових експертиз та експертних спеціальностей, розробляти нові методичні рекомендації та методики проведення судових експертиз.

Виникненню нових родів і видів судової експертизи сприяють поява нових об'єктів, розроблення технологій, створення технічних засобів, виявлення нових властивостей і ознак об'єктів під час розроблення методів дослідження, створення методів для нетипових, нових об'єктів,